

DOĞRUYU SÖYLEMENİN ve İNSANLARA GÜVENMENİN ÖNEMİ

COCHISE'NİN ÖYKÜSÜ

Ann Donegan Johnson

ÖTEKİ YAYINEVİ

DOĞRUYU SÖYLEMENİN VE İNSANLARA GÜVENMENİN ÖNEMİ COCHISE’NİN ÖYKÜSÜ

Öteki

Çocuk Kitapları

Yazar

Ann Donegan Johnson

İllustrator

Pileggi

Tasarım

Tuna Tuna

Çevirmen

Emre Ak

10. Baskı

Ekim 2017

© Öteki Yayınevi

Sertifika No: 34460

Baskı ve Cilt

Vizyon Basımevi Kağıtçılık Matbaacılık

ve Yay. San. Tic. Ltd. Şti.

İkitelli Org. San. Böl. Depo İş Merk.

A 6 Blok Kat:3 No: 309 Başakşehir / İstanbul

Tel: (0212) 671 61 51

Öteki Yayınevi

Eğitim Mah. Saygı Sok. Selimoğlu Sitesi

17 A Kadıköy / İstanbul

Tel: 0216 405 25 22

www.otekiyayinevi.com

ISBN: 978-975-8012-72-5

DOĞRUYU SÖYLEMENİN VE İNSANLARA GÜVENMENİN ÖNEMİ

Bu öykü, güvenilir bir insan olan Cochise'nin öyküsüdür. Burada okuyacağınız öykü onun yaşamındaki gerçek olaylar üzerine kurulmuştur. (Cochise ile ilgili ayrıntılı bilgiyi son sayfada bulabilirsiniz.)

Bir Zamanlar

İsmi Cochise olan küçük bir Kızılderili çocuk vardı. Tüm çocuklar gibi o da oyunu, eğlenceyi çok sevdi. Bazen kabiledeki diğer küçük arkadaşlarıyla oyunlar oynardı. Bazen de ormandaki hayvanların kendisiyle arkadaş olduğunu düşlerdi. Tavşanla yarış yaptığını akbabayla sohbet ettiğini hayal ederdi.

Ama Cochise büyüdüğü, hayatta oyun oynayıp eğlenmekten öte yapılacak şeyler olduğunu keşfetti. Bir gün babası Cochise'yi yanına çağırdı. Cochise'nin babası Arizona dağların da yaşayan Chiricahua Apaş kabilelerinin reisiydi.

Babası "Dinle oğlum," diye söze başladı. "Bir gün reis olarak benim yerimi sen alacaksın. O gün gelene kadar, sana öğretmem gereken birçok şey var." Dersler babasının Cochise'ye kendi elleriyle silah yapmasını öğretmesiyle başladı. Cochise, "Ama neden silaha ihtiyacım olsun ki?" diye sordu. Babası, "Çünkü bir reis olacaksan, çok iyi bir avcı ve büyük bir savaşçı olman gerekli,"

dedi. “İnsanlar senin onları korumaya hazır olduğuna inanabilmeliler. Kabilemizin topraklarını elimizden almak isteyebilecek düşmanlara karşı savunmak için savaşman gerekebilir.”

Coch ise babasından çok şey öğrendi. Dedesinden de çok şey öğrendi.

Yaşlı bilge dedesi, “Bir hayvanı bulmak için doğru yolu izlemen gerekir,” dedi. “Aynı biçimde, eğer büyük bir reis olmak istiyorsan, bunun da doğru bir yolu vardır. Daima doğruyu söyleyeceksin. Yalan söylersen eğer,

halkımız kendilerine öncülük etmen için sana güvenmez. Doğruyu söyleyen kişi kendini hem huzurlu hem de mutlu hisseder.”

Çoğu küçük çocuk gibi, Cochise de hayal kurmaktan hoşlanırdı. Bir gün ateşten yükselen dumanın Büyük Kızılderili Ruh olduğunu düşledi ve kendisine nasıl bilge bir reis olacağına ilişkin bilgiler anlattığını düşündü.

Büyük Kızılderili Ruh sanki şunları söylüyordu: “Amerika’ya yerleşenler batı yönüne ilerliyorlar. Reis olduğun zaman, onların halkımızın geleneklerini ve yaşam biçimini anlamalarına yardımcı olabilirsin. Onlara güven, böylece dostluk kurabilirsin.”

Tam o sırada bir akbaba Cochise’nin yanı başına konuverdi. “Bunun o kadar iyi bir fikir olduğundan emin değilim,” der gibiydi. “Bence fazla güvenmek hatalı olur.” Cochise gözlerini kırıştırdı. Sonra

gülmeye başladı. Çünkü küçük ocuk akbabanın aslında konuşamayacağını gayet iyi biliyordu. Cochise, aslında kendi olumsuz düşüncelerinin sesini duyuyordu.

Cochise ayrıca şunu da çok iyi biliyordu ki: Düşündükleri değildi belirleyici olan. Asıl belirleyici olan, gerçekten ne yapacağıydı. Yıllar geçti ve Cochise reis oldu. Dedesinin sözlerini hiçbir zaman unutmadı ve daima doğruyu söyledi. Halkı, Cochise'ye güvenebileceğini biliyordu, çünkü Cochise hiç kimseye yalan söylemezdi.

Cochise reis olduğunda büyük bir şölen düzenlendi. Kızılderili savaşçılar ateşin etrafında sevinç dansları yaptılar. Akbaba bile bu coşkudan etkilenmiş, gökyüzünde dönüp duruyordu. Cochise kuşu görünce, "Harika!" dedi. "Akbaba beni rahatsız edemeyecek

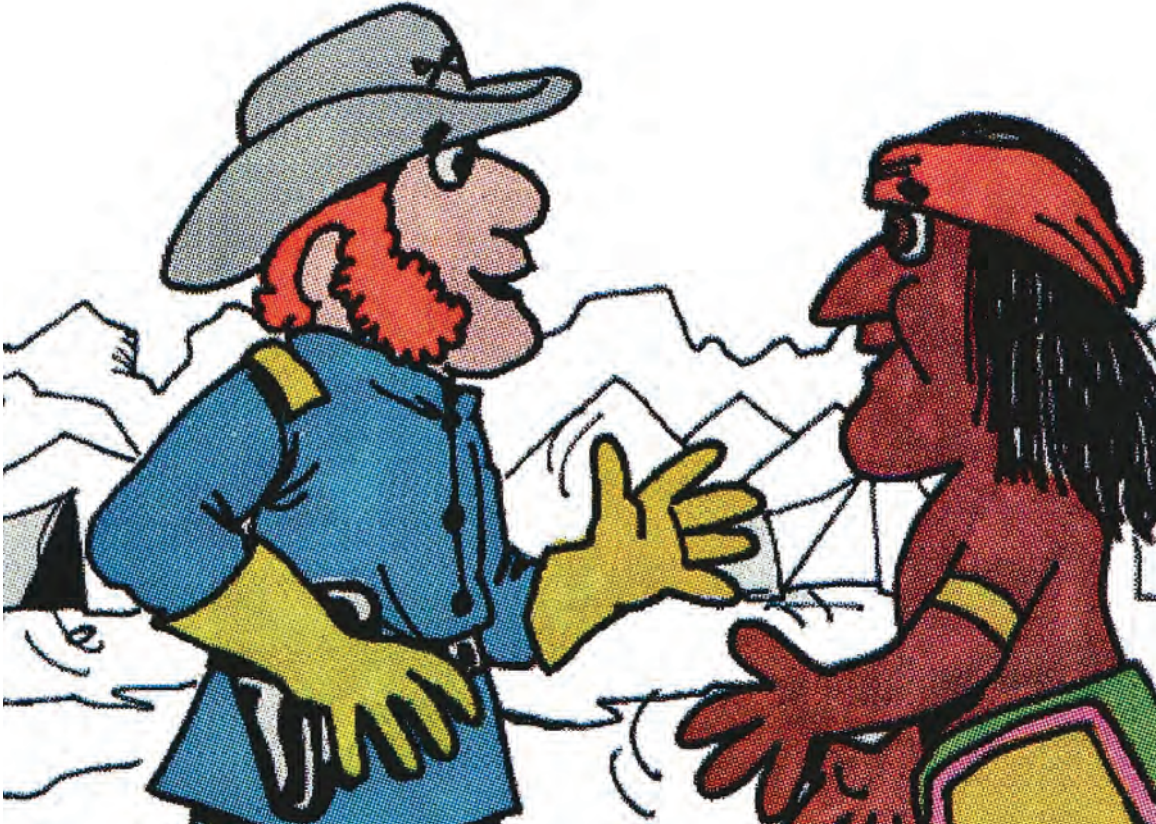
kadar eğlenceye dalmış.” Cochise bilge bir reis olmak istiyordu. Halkının huzur ve mutluluğu için elinden gelen her şeyi yapacağına dair kendi kendine söz verdi.

Sizce Cochise bundan sonra ne yaptı?

Kabilelerinin yakınlarında olan askeri birliğe gidip askerleri komutanı olan albayla konuştu. Cochise, “Beyaz göçmenler, Apaş topraklarına doğru ilerliyorlar,” dedi. “Siz ve adamlarınız onları korumak için buradasınız. Size şunu söylemek için buraya geldim: Göçmenlerle aramızda barış olmasını istiyorum.”

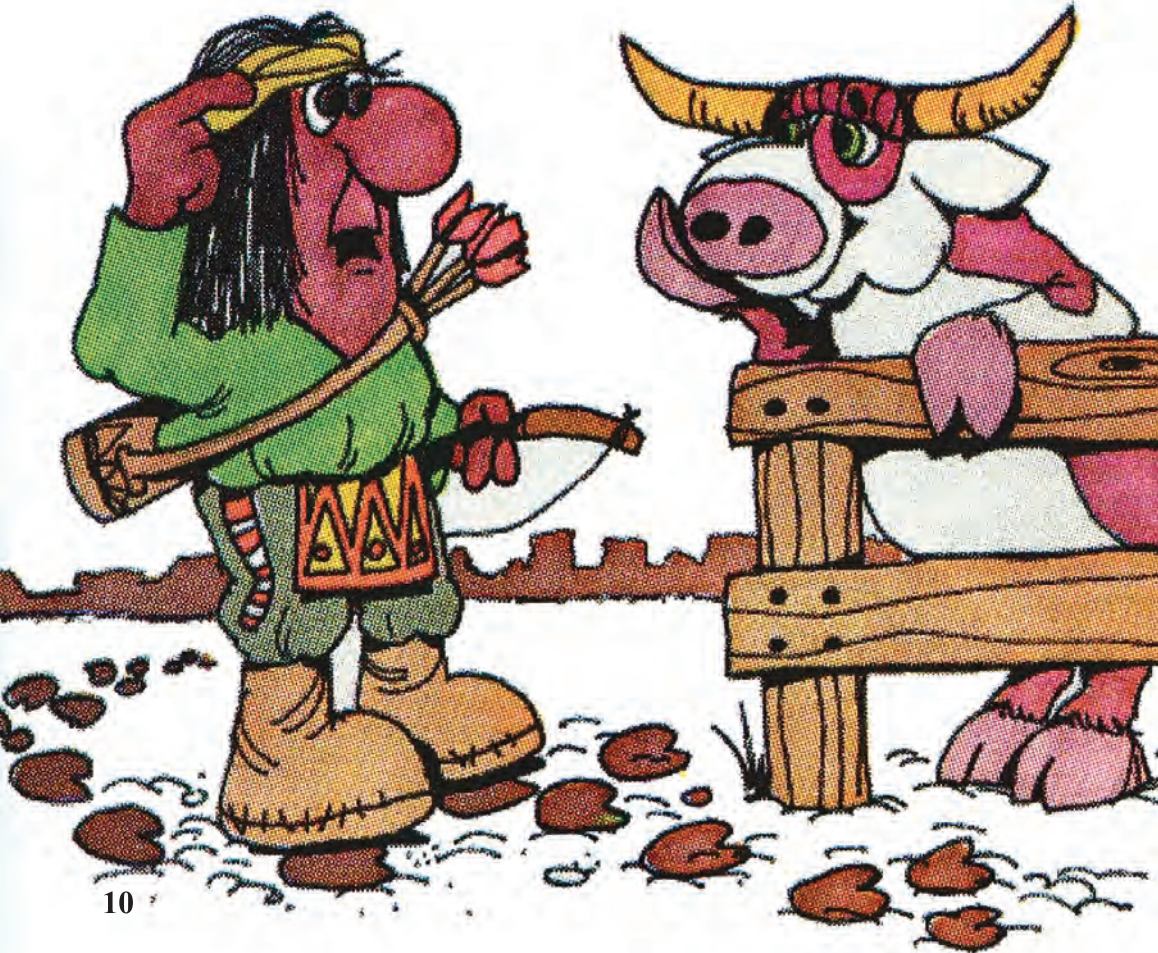
Albay “Ben de barış istiyorum,” dedi. Cochise “Çok iyi,” dedi. “Eğer halkımın, atalarımızdan kalma topraklarda doğal hakkı olan hareket özgürlüğü kısıtlanmazsa, askerlerinizle savaşmak için bir nedenimiz olmayacaktır.”

Albay "Aynı fikirdeyim," dedi.

Böylece Albay ve Cochise barışı sürdürmek için çaba göstermek üzere anlaştılar. Ama beyaz göçmenlerin yaşam tarzı ve gelenekleri, Kızılderililerinkinden çok ama çok farklıydı. Göçmenler, Kızılderililerin atalarından kalma topraklar üzerinde çiftlikler kurdular. Kızılderililer buna bir anlam veremiyorlardı ve bu onları çok rahatsız ediyordu. Sinirler gittikçe gerildi ve herkeste bir tedirginlik baş gösterdi. Kızılderililer ile göçmenler her geçen gün birbirlerini daha fazla huzursuz ediyorlardı.

İşte bundan sonra çok üzücü bir şey oldu.

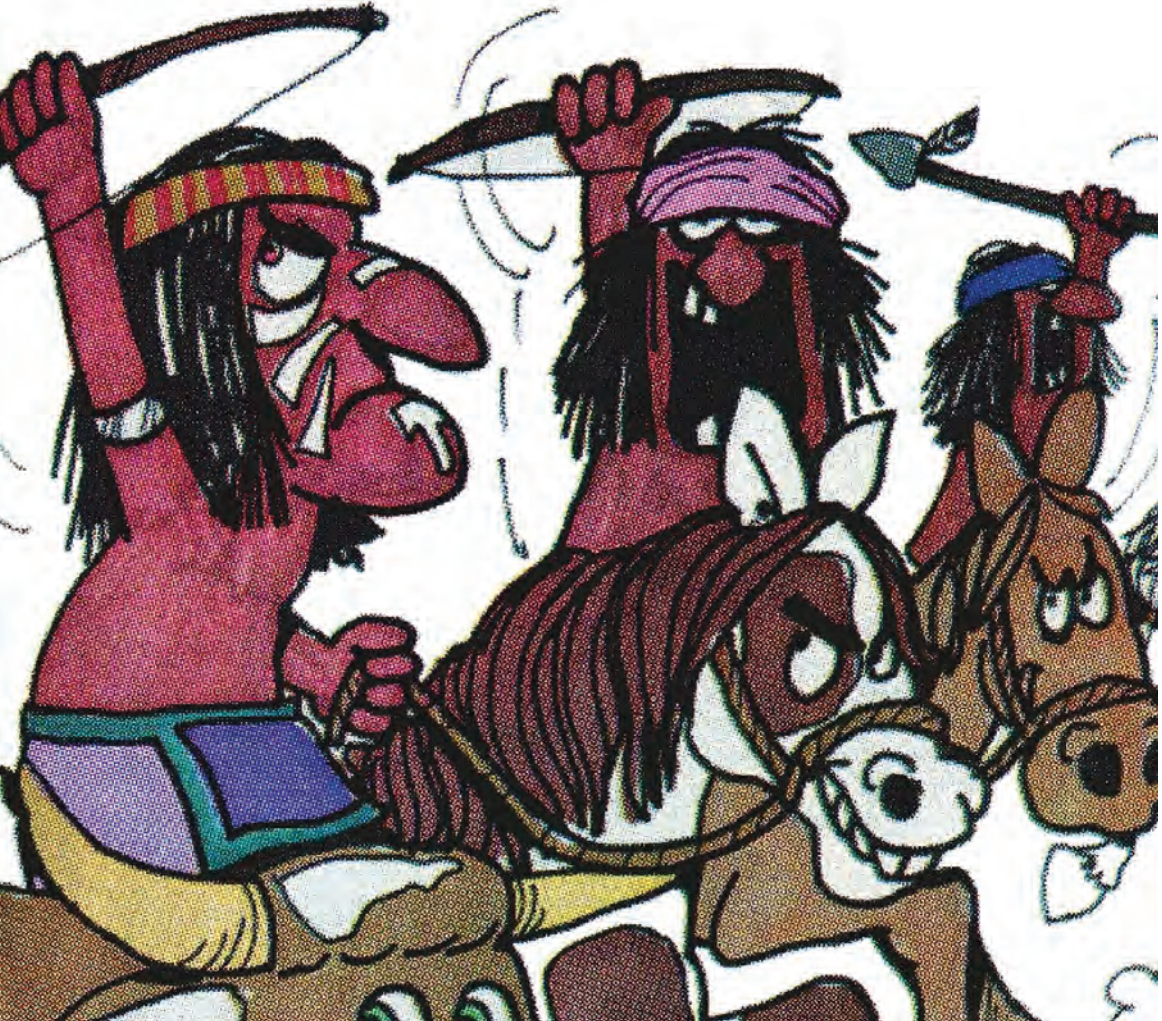
Cochise'nin kabilesinden olmayan bir grup Apaş, göçmenlere karşı savaş açmaya karar verdi. Bunlar hem göçmenlere güvenmiyorlar hem de göçmenlerin yaptıkları şeylere çok kızıyorlardı.

Apaş saldırıları göçmenlerin de Kızılderililere olan güvenle-
rinin sarsılmasına neden oldu. Göçmenler, bütün kızılderililerin
onlara zarar vermek istediğini düşünmeye başladılar. Bu tabii ki
doğru değildi. Barış ve huzur konusunda Cochise'ye herkes güve-
nebilirdi. Fakat bundan sonra korkunç bir hata işlendi ...

Bazı kızılderililer bir çiftliğe saldırıp bir göçmen çiftçinin tüm
büyükbaş hayvanlarını serbest bıraktılar. Kızılderililerin kültüründe
özel toprak mülkiyeti ve çitlerle çevrilmiş alanlar yoktu ne de olsa.

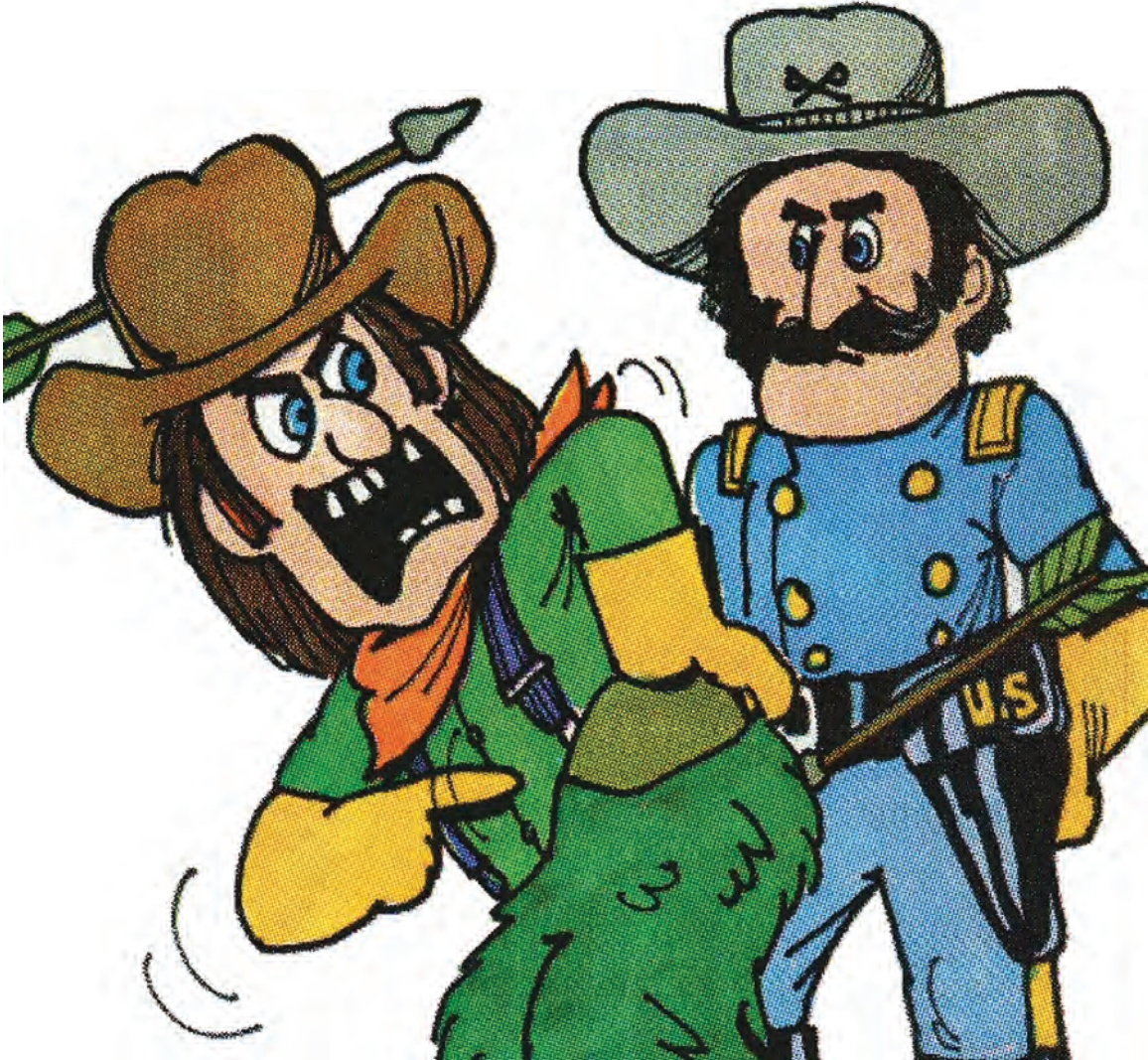
Çiftçi bunu yapanların Cochise ve adamları olduğunu sanıyor-

du. Oysa yanılıyordu. Cochise'nin bundan haberi bile yoktu. Fakat çiftçi korku ve öfke içinde olduğundan yanlış sonuca vardı.

“Gidip askerlere şikayet edeceğim!” dedi. “Askerler de Cochise'den öğ almamda bana yardım ederler!”

Çiftçi doğruca askeri birliğe gitti. Burada albayın yerine genç bir teğmen göreve başlamıştı. “Cochise ve savaşçıları çiftliğime saldırıp bütün büyükbaş hayvanlarımı, çaldılar” diye feryat etti çiftçi. “Onları cezalandırmak gerek!” Teğmen, birlikte daha çok

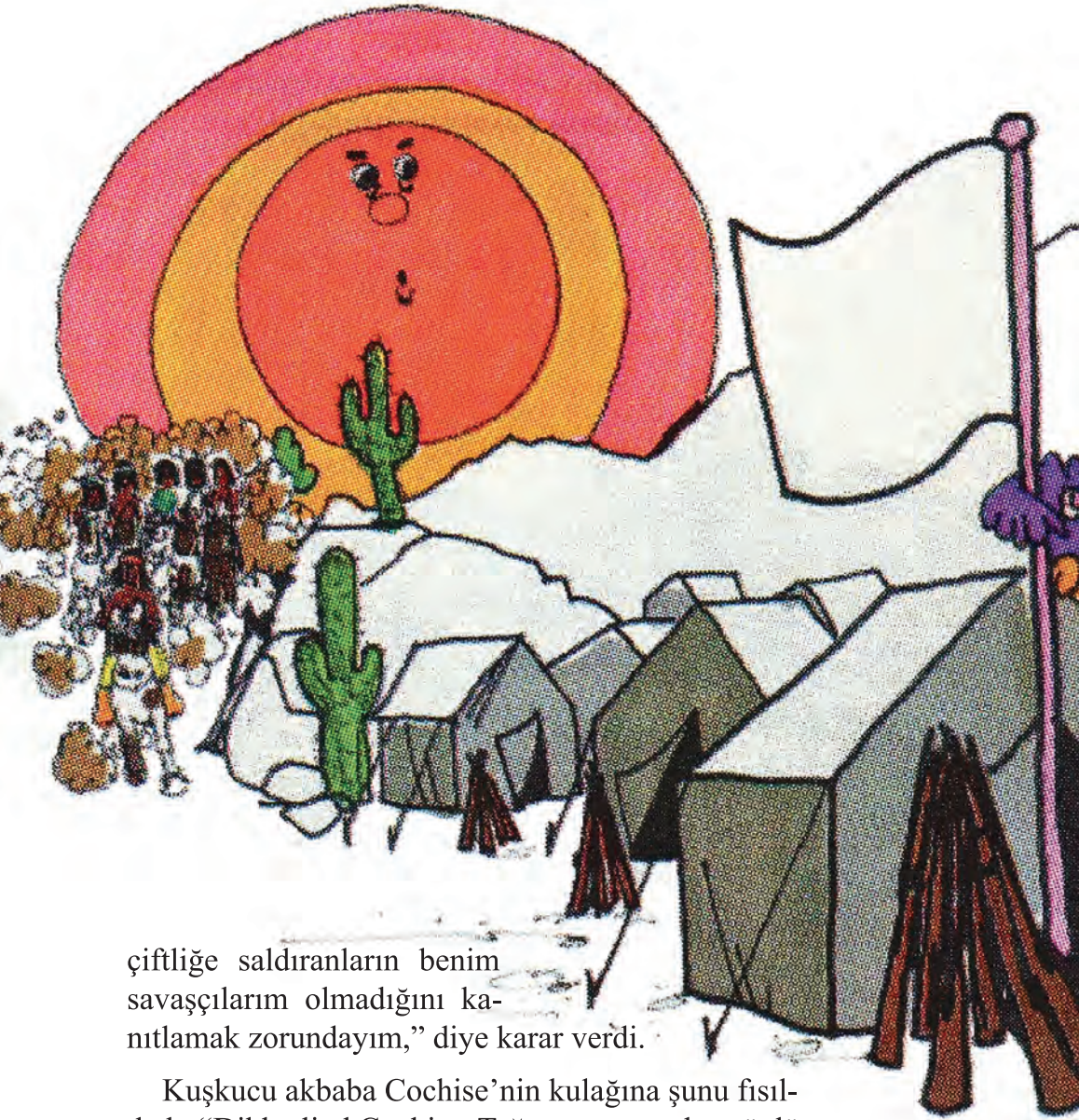
yeniydi ve Cochise'yi tanıımıyordu. Çiftçinin anlattıklarına inandı. Teğmen, “Korktuğum başıma geldi,” dedi. “Kızılderililere güvenemeyeceğimizi biliyordum. Cochise’yi tutsak almanın bir yolunu bulurum ben.”

Teğmen bundan sonra atlı araba şirketine gitti. Oradaki istasyon şefine “Sizin Cochise’yle aranızın iyi olduğunu biliyorum,” dedi. “Ona gidip birliğe gelmesini söyler misiniz? Onu, çiftliğe yapılan saldırıyla ilgili olarak sorguya çekmek istiyorum.” İstasyon şefi “Cochise asla bir çiftliğe saldırmaz ki,” dedi. Teğmen alaycı bir tavırla, “Çiftçi saldırının Cochise olduğunu söylüyor ama,” dedi. “Dolayısıyla olayı bir de onun ağzından dinlemem gerek.” İstas-

yon şefi “Peki,” dedi. “Ben gider Cochise’yle konuşurum. Ama ortada bir yanlışlık olduğuna eminim. Cochise’nin tek istediği göçmenler ile kızıldertililer arasında güven bağları oluşturmaktır.” Teğmenin kendisiyle görüşme isteğinin nedenini öğrendiğinde, Cochise çok üzüldü. İstasyon şefine, “Barışı koruyacağımı söylemiştim. Ben yalan söylemem,” dedi.

Sonra Cochise kaşlarını çatarak düşünmeye başladı. “Askeri birliğe gitme konusu bana güven vermiyor. Ama barış için elimden gelen her şeyi yapacağıma söz vermiştim. Oraya gitmek ve

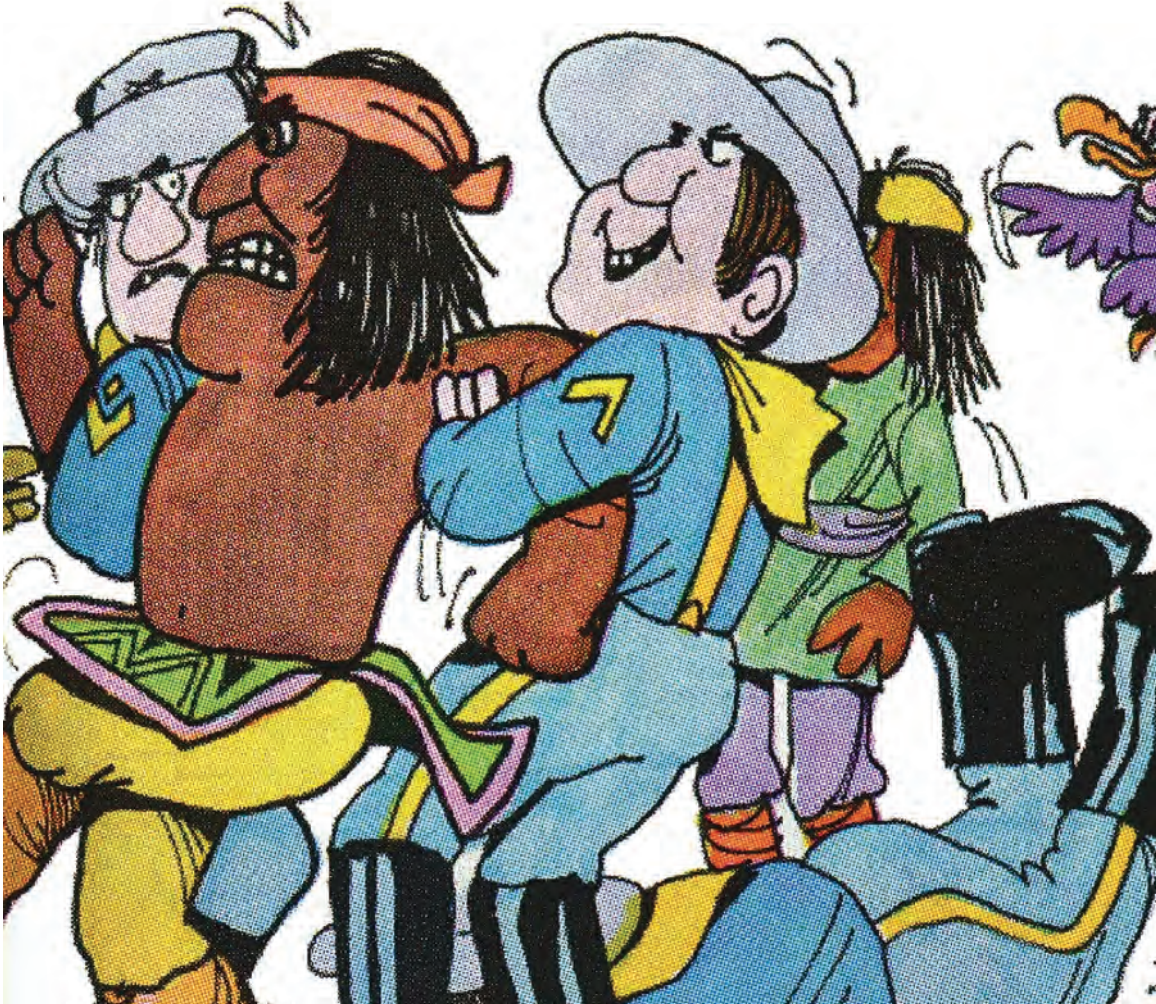
çiftliğe saldıranların benim savaşçılarım olmadığını kanıtlamak zorundayım,” diye karar verdi.

Kuşkucu akbaba Cochise’nin kulağına şunu fısıldadı: “Dikkatli ol Cochise. Teğmen sana yalan söylüyor olabilir.” Ama Cochise akbabayı dinlemedi. Ailesinden birkaç kişiyi de yanına alarak birliğe gitti. Barış için geldiğini göstermek için silahsızdı. Birliğe yaklaştığında da, barışı simgeleyen beyaz bayrağın çekildiğini gördü. Cochise “Güzel,” dedi. “Bu benim gü-

ven içerisinde gidip gelebileceğimi gösteriyor. Askerler olanları bir de benim açımdan değerlendireceklerdir.”

Sizce askerler Cochise’yi dinleyecekler miydi? Şüpheli akbabanın bu konuda kuşkuları vardı.

Akbabanın korktuğu kadar vardı. Cochise ve yanındakiler kampa girer girmez, askerler onları tutuklayarak yaka paça götürdüler. Cochise kızgındı. “Ben ve halkım buraya barış bayrağı altında geldik,” dedi. “Bugüne kadar barış içinde yaşadık. Çiftliğe biz saldırmadık. Siz sözünüzde durmadınız. Oysa ben sözümde durdum.” Teğmen bıyık altından gülererek “Sana inanmıyorum,”

dedi. “Yalan söylüyorsun.”

Akbaba, “Cochise, kaçmaya çalışmalısın!” diye bağırdı. Cochise hem güçlü hem zeki idi. Gerçekten de askerlerin yanından kaçmayı başardı. Rüzgar gibi koşarak birlikten kaçarken, ardından mermiler kovalıyordu. Akbaba “çığlık çığlığa, askerlerin yalan söylediğini söylemiştim sana” diye bağıırıyordu. Cochise yanıt vermedi. Askerler iyice gerilerde kalana değin var gücüyle koş-

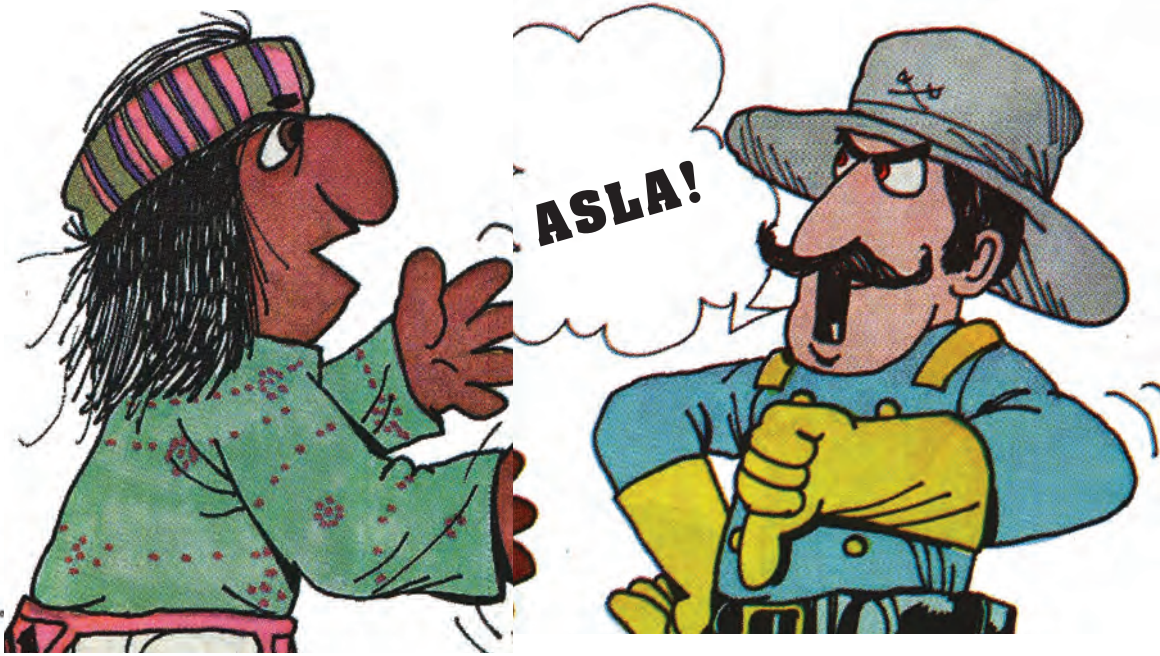

maya devam etti. Sonunda nefes nefese kořmaya ara verdiđinde, kampta kalan yakınlarını dűřűndű. Onlar kađamamıřlardı. Cochise kađmayı bařarmıřtı ama geride bıraktıđı insanlar iđin bir řeyler yapması gerekiyordu. Ayrıca, dođruyu sűylemenin ve insanlara gűvenmenin űnemiyle ilgili iđinde sorular uyanmaya bařlamıřtı. Akbaba, “Kendini toparla artık!” diye bađırdı. “Dođru sűylemenin seni ne hale dűřűrdűđűnű gűrűyorsun. Madem gűđmenler ve askerler sana yalan sűylűyorlar, sen de onlara neden yalan sűylemeyesin ki?” Cochise az daha bu sűzlere inanacaktı. Ama birden dedesinin Cochise’ye kűűklűđűn de űđđrettiđı řeyler aklına geldi. Cochise, akbabaya dűnerek, “Yalan sűylemeyeceđim,” dedi. “Ne-yin dođru olduđunu biliyorum ben.”

Cochise, köyüne dönerek kabilesini bir araya topladı. Onlara, “Teğmen bize yalan söyledi,” dedi. “Yalan söylediği için de artık güvenilirmez bir insan. Askerler bizden bazı kişileri tutsak aldı. Ben kaçtım ama diğerleri kaçamadı.” Şimdi yapmamız gereken şey oldukça üzücü olacak.

“At arabası istasyonundaki beyaz adamları kaçırmak zorundayız. Tutsaklar geri verilene değin, istasyondaki beyaz adamlar da bizim tutsağımız olacak.”

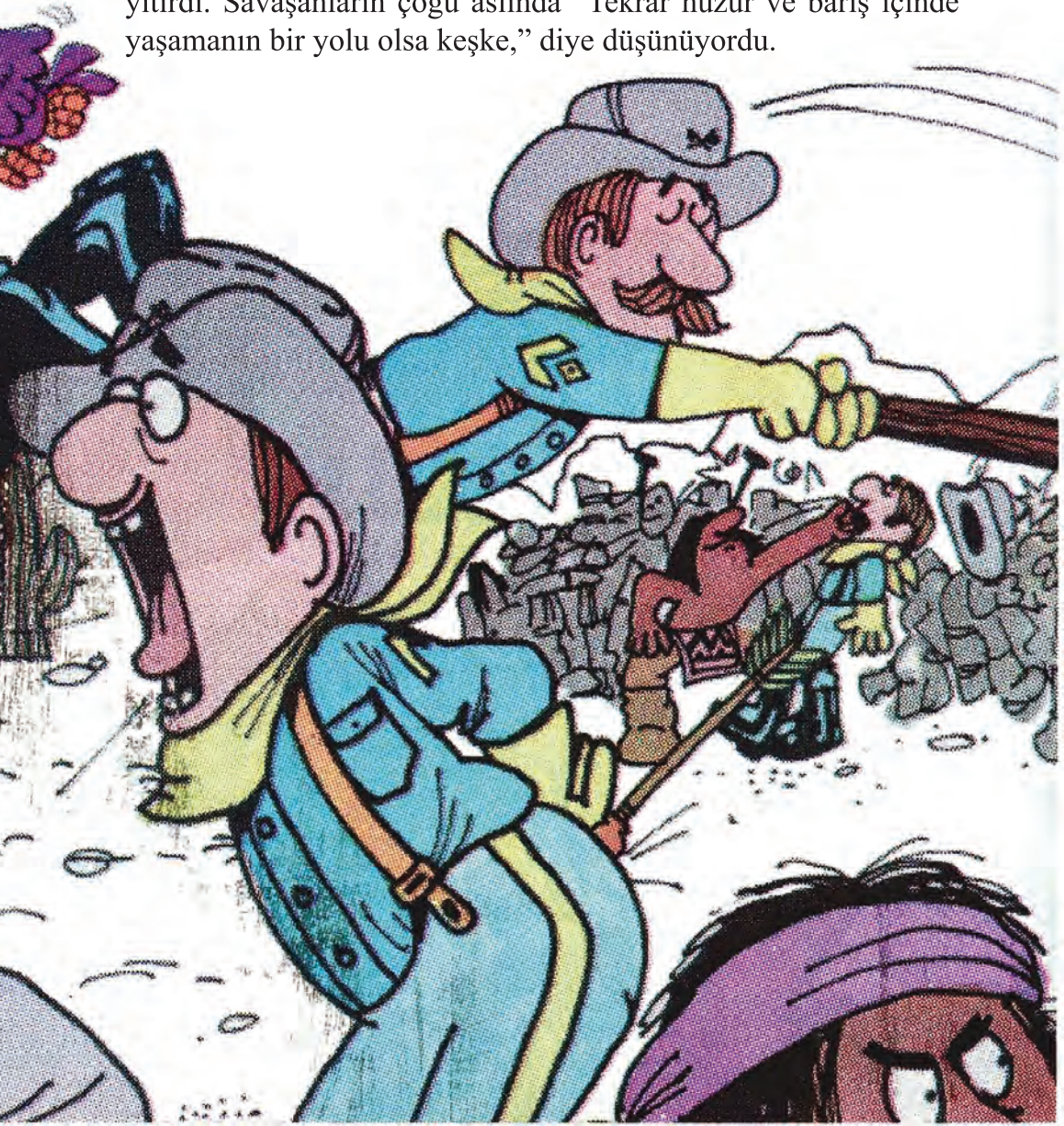
Apaşlar at arabası şirketinin adamlarını kaçırdılar. Sonra Cochise, savaşçıları arasından bir kişi seçti ve onu tutsakları değiş tokuş etme konusunu görüşmek üzere askerlerin yanına gönderdi.

Peki genç teğmen söylenenlere kulak verdi mi?

Teğmen, “Asla!” diye kükredi. “Beyaz adama saldırmamayı öğreteceğiz size. Bu, unutamayacağınız bir ders olacak!” Kızılderili, “Ama çiftliğe Cochise saldırmamıştı,” dedi. Teğmen tersleyerek, “Sana inanmıyorum,” dedi. Kızılderili, “Cochise asla yalan söylemez,” dedi. “Söylenmesi en güç olduğu zamanlarda bile doğruyu söyleyen bir insandır o. Cochise’yi tanıyan herkes ona güvenir.” Teğmen “Ben, onu ne tanırım ne de güvenirim,” dedi. İnsanların birbirlerine güveni olmadığı ortamlarda, insan karşısındaki kişiye güven duymadığında, sizce neler olur?

Bu genelde kavgayla sonuçlanır.

Kendi insanları iade edilmeyince, Cochise başka seçeneğinin kalmadığını anladı. Askerlerle savaşmak zorundaydı. Ve böylece korkunç bir savaş başladı. Her savaşta olduğu gibi, bu savaşta da her iki taraftan birçok insan yaralandı. Hatta bazıları yaşamlarını yitirdi. Savaşanların çoğu aslında “Tekrar huzur ve barış içinde yaşamamanın bir yolu olsa keşke,” diye düşünüyordu.

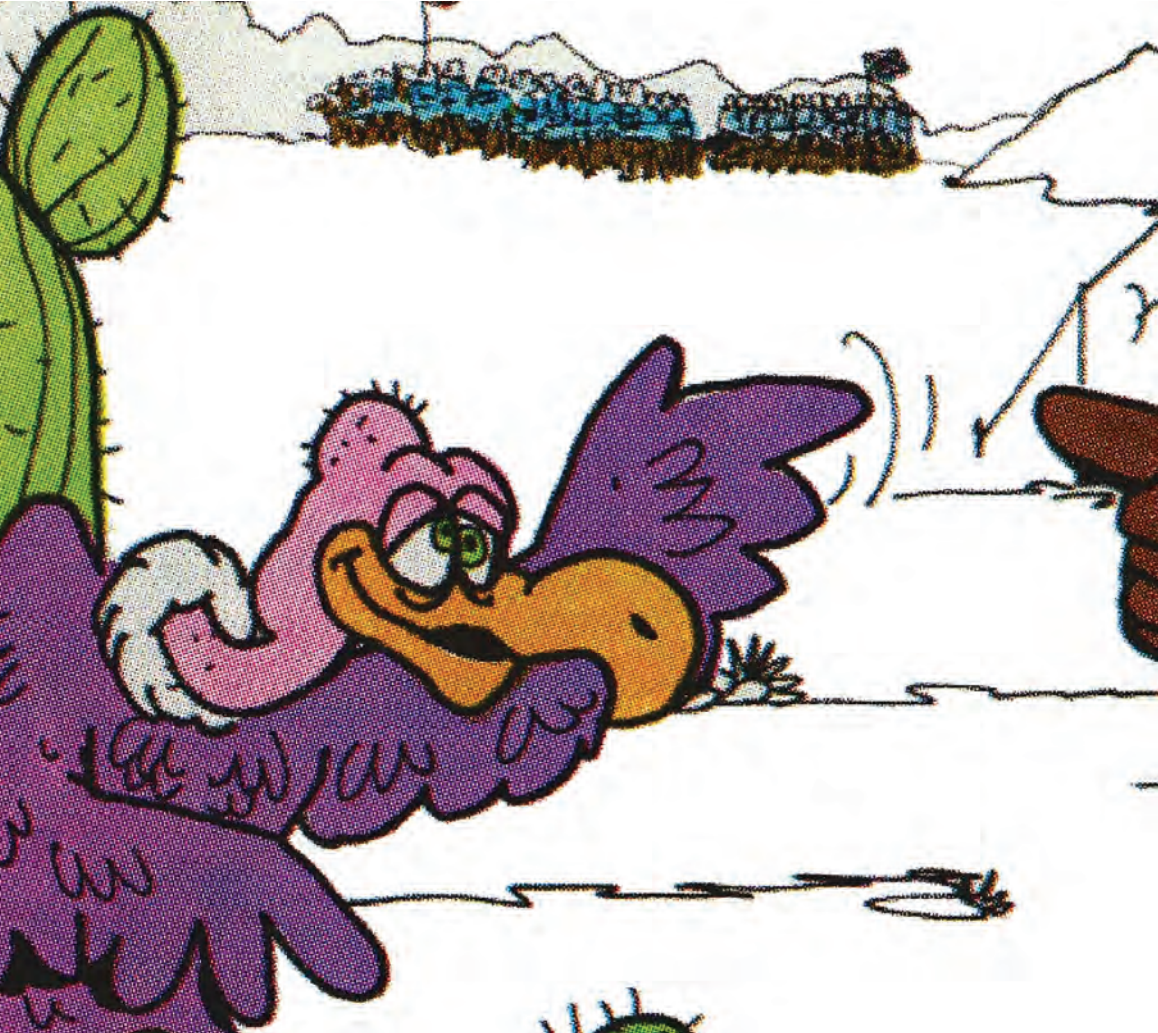

Cochise üzgün üzgün düşünüyordu: “Göçmenlere ve askerlere tekrar güvenilebilmenin bir yolu olsa ne olurdu ki... Onlar da bizlere güvenseler... Ama savaştığımız sürece karşılıklı güven bağlarını oluşturmanın yolu olamaz.” Kızılderililer ve askerler arasındaki savaş tüm şiddetiyle sürerken, ikinci bir savaş patlak verdi. Bu savaşın adı İç Savaş’tı. Bu çok uzaklarda bir yerde, Amerika’nın doğu bölgesinde yaşanıyordu. Askerlerin çoğu Apaş topraklarından ayrılarak bu savaşta çarpışmak üzere doğuya gittiler.

Cochise'nin savaşçılarından bazıları, askerleri püskürttüklerini düşünüyordı. Akbaba onu uyarıyordu: "Yerinde olsam bundan o kadar emin olmazdım Cochise. Askerlerin geri gelmeyeceğini düşünmen için sağlam bir kanıt yok ortada."

Akbaba sözüne devam etti: "Dahası, bu bölgede hala göçmen olduğunu unutma. Onları korumak için büyük bir olasılıkla az sayıda bile olsa asker vardır. Savaş henüz sona ermedi Cochise!"

Cochise, akbabanın haklı olabileceğini düşündü. Savaş devam ederken arada güzel bir olay gerçekleşti. Bir gün Tom Jeffords adında bir beyaz adam, kıızılderililerin en yoğun olarak yaşadığı bölgeden geçerken, yaralı bir Apaş çocuğu gördü.

Tom Apaşlara karşı savaşta çarpışmıştı, şimdi büyük tehlike içinde olabileceğinin farkındaydı. Ama çocuğa yardım etmek için durdu. Tom iyi kalpli ve merhametli bir insandı. Ayrıca, onu çoğu

beyaz adamdan farklı kılan bir özelliği vardı. Tom, Apaşlara saygı duyuyordu. Apaşların kültürüne olan saygısı öyle büyüktü ki, onların dilini bile öğrenmişti.

Kızılderili çocuğun iyileşmesi için elinden geleni yaptı. Apaş köyüne gitmenin kendisi için ne kadar tehlikeli olduğunu bildiği halde, Tom çocuğu evine götüreceğine söz verdi.

Sizce bundan sonra ne oldu?

Tom çocukla birlikte Kızılderili köyüne geldi. Çevresini öfkeli savaşçılar sardı. Tom tedirgindi, çünkü Apaşların beyaz adamlara güvenlerinin kalmadığını biliyordu. O sırada küçük Kızılderili çocuk halkına seslendi: “Bu adam benim hayatımı kurtardı!”

Savaşçılar köylerine gelen bu beyaz adama nasıl davranacaklarını şaşırdılar. Sessiz sessiz kendi aralarında konuşmaya başladılar. Apaşlardan biri, “Onu Cochise’ye götürmeliyiz,” dedi.

Diğerleri de aynı fikirdeydi. “Evet,” dediler. “Bu konuda Cochise karar versin.”

Sizce Cochise, Tom’la ilgili nasıl bir karara vardı?

İlk önce beyaz adama sorular yöneltti: “Neden köyümüze geldin?” Tom, “Çünkü çocuk yaralı ve yardıma muhtaç bir haldeydi,” dedi. “Onu orada ölüme terk edemezdim.” Cochise bu söz-

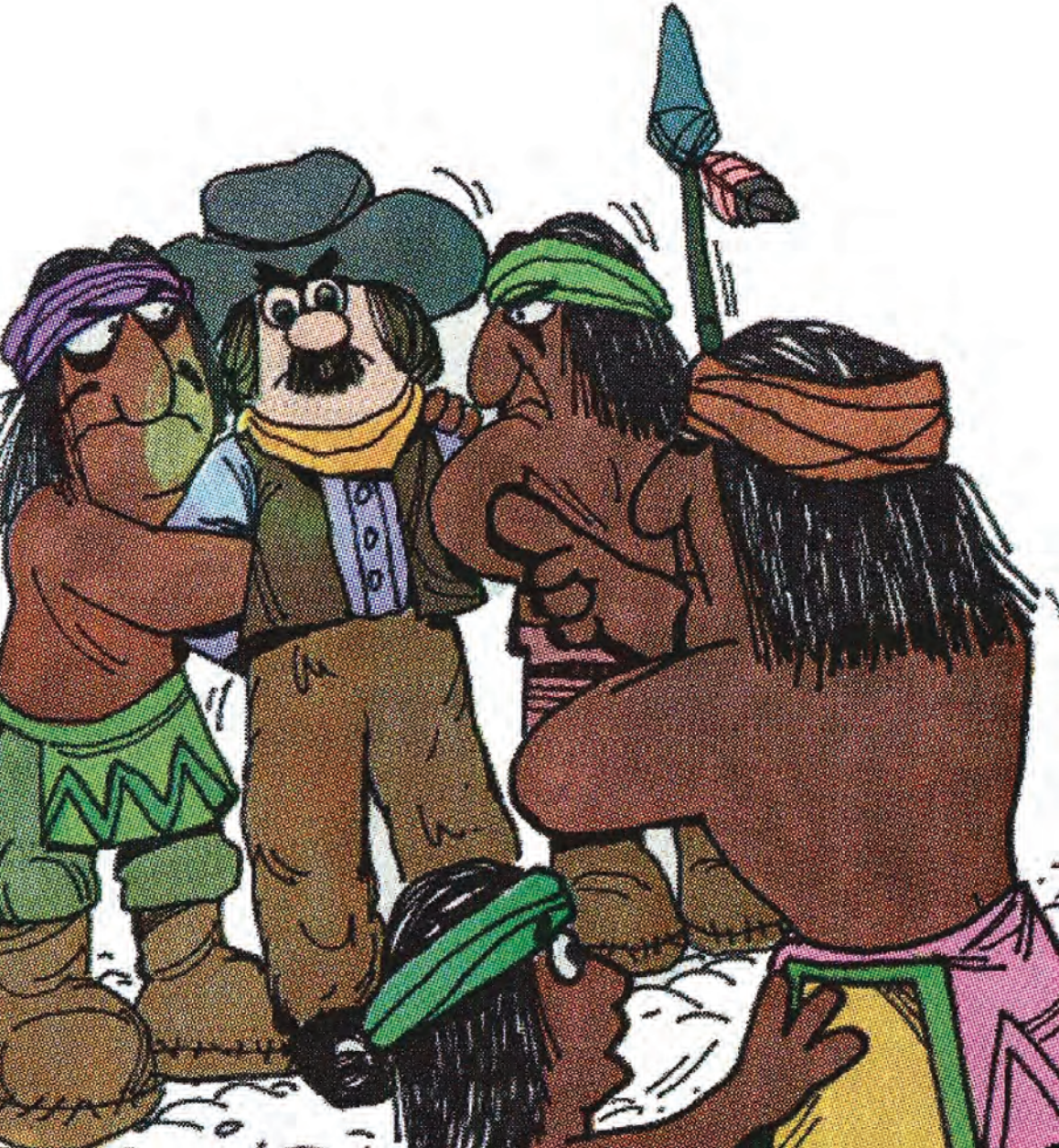

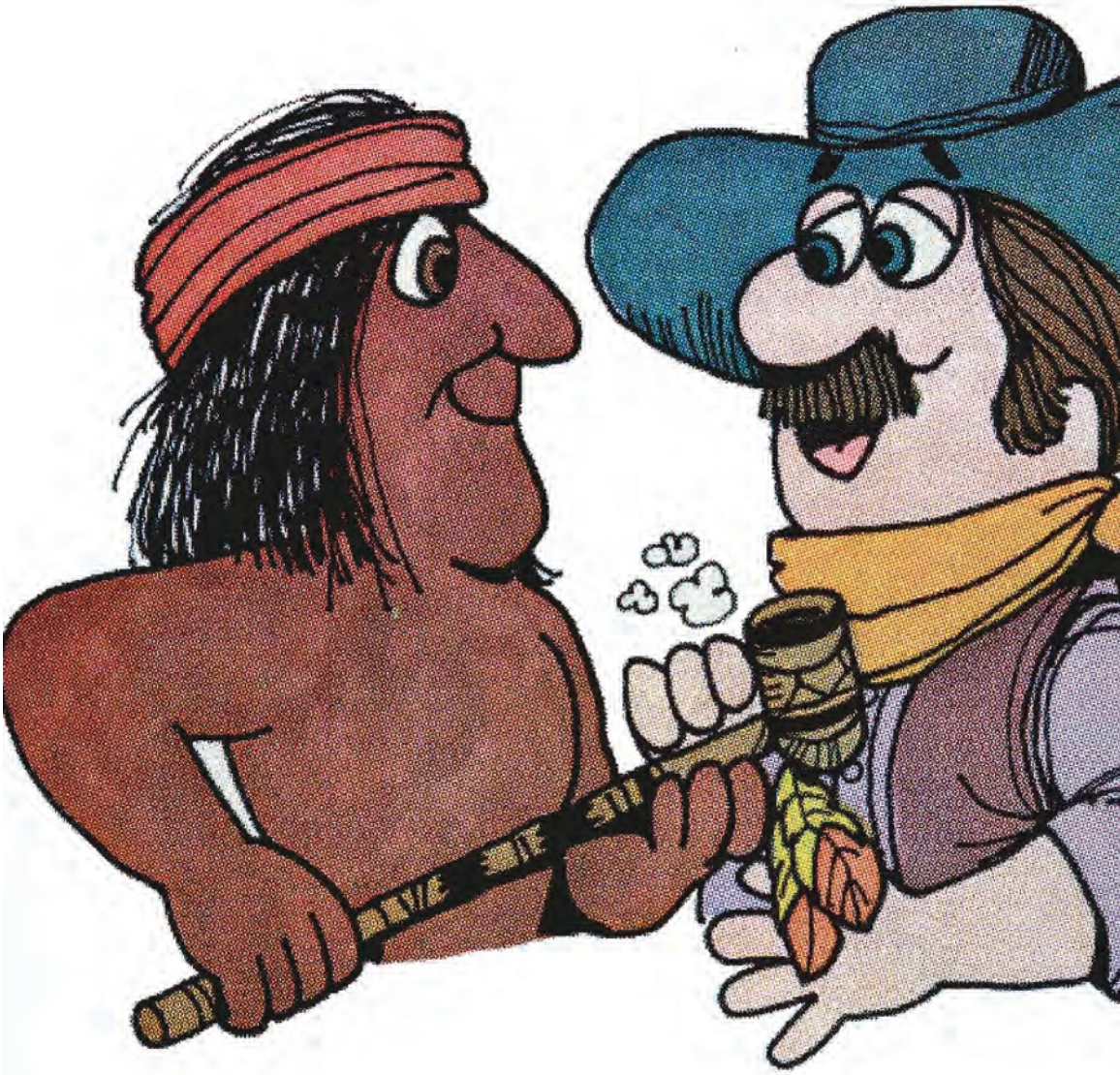
ler karşısında şaşırdı. “Kızılderili bir çocuğu kurtarmak uğruna kendi hayatını tehlikeye attın,” dedi. “Bize karşı savaşa katılmış olamazsın.” Tom “Katılmıştım,” diye itiraf etti. Cochise, Tom’un gözlerinin içine bakarak “Burada bizim topraklarımızdasın. Çevren savaşçılarımızla dolu ve yine de bize karşı savaşmış olduğunu itiraf ediyorsun, öyle mi?” diye çıkıştı. Sonra Cochise savaşçılarına dönerek, “Bu beyaz adam yalan söylemiyor,” dedi. “Ona güven duyabileceğimizi hissediyorum.”

Sizce Cochise neden Tom’a bu kadar kolay güven duyabilmişti?

Bunun nedeni, yalan söyleyerek kendini koruyabileceği halde, Tom'un doğruyu söylediğine Cochise'nin tanık olmasıydı. Cochise, Tom'a cesareti ve dürüstlüğünden ötürü saygı duydu. Bu saygı iki adam arasında derin bir dostluğa yol açacaktı.

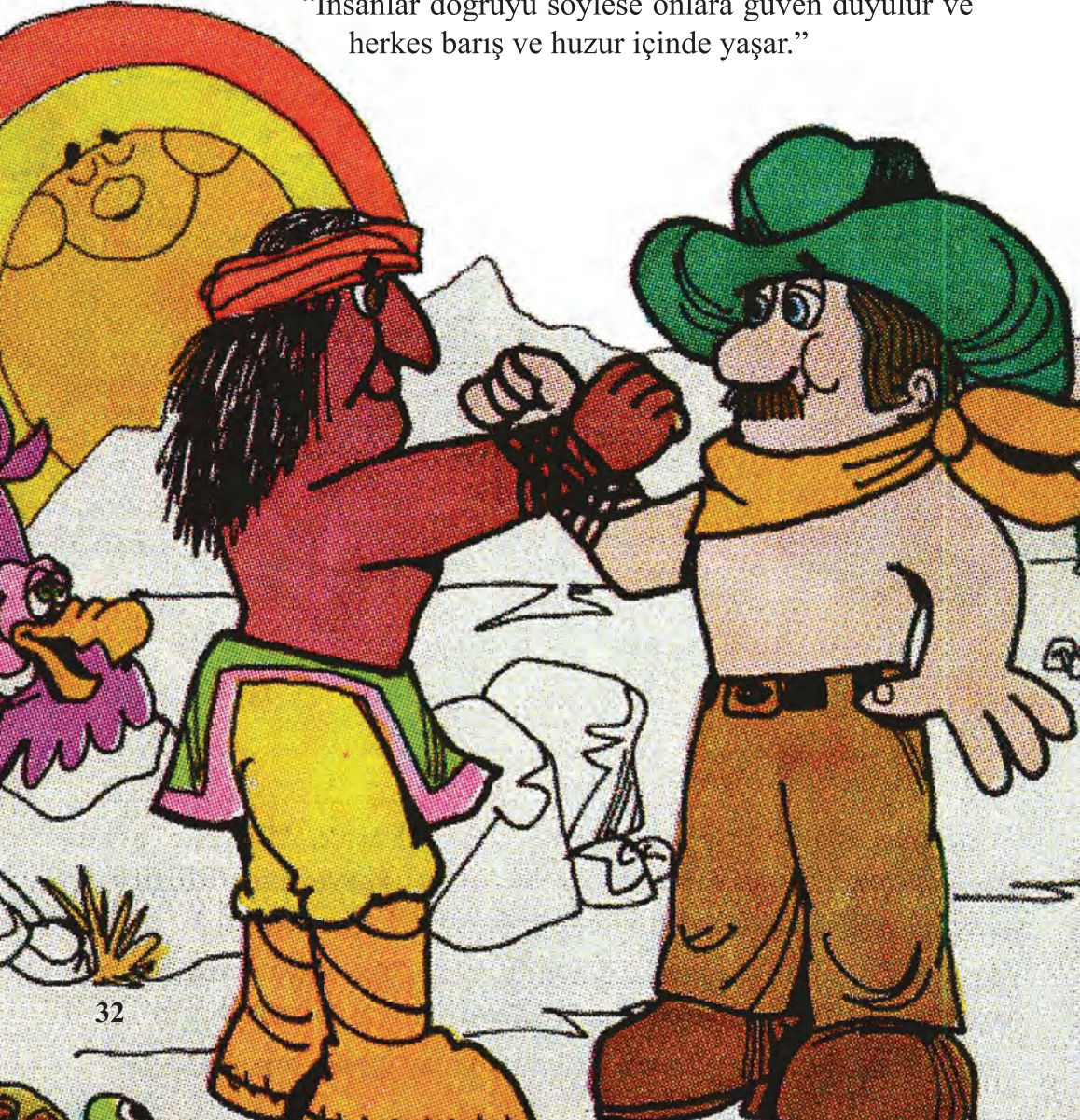

Her ikisinin de birbirlerine olan güveni tamdı. Kankardeş bile oldular. Akbaba, Cochise'ye, "Bu beyaz adama güvenebileceğinden emin misin?" diye sordu. Cochise kararlı bir biçimde, "Evet" diye yanıtladı. Her ne kadar Tom ve Cochise arasında güven dolu bir dostluk oluşmuşsa da, kıızılderililerin büyük çoğunluğu beyaz adamlara hâlâ güvenemiyordu. İç Savaş sona erdiğinde, çok sayıda asker kıızılderili topraklarına döndü. Akbaba, Cochise'ye söy-

leniyordu: “Gördün mü bak, sana geri döneceklerini söylemiştim! Şimdi ne yapmayı düşünüyorsun?” Cochise üzgün bir sesle, “Kor-karım savaşmaya devam etmek zorunda kalacağım,” dedi. Sonra yüzüne tekrar savaş boyası sürdü. Savaşçılarını çağırdı ve hep birlikte Apaş köyünden ayrıldılar. Cochise kendi kendine “Neden daha fazla insan Tom Jefford gibi olamıyor ki?” diye söylendi.

“İnsanlar doğruyu söylese onlara güven duyulur ve herkes barış ve huzur içinde yaşar.”

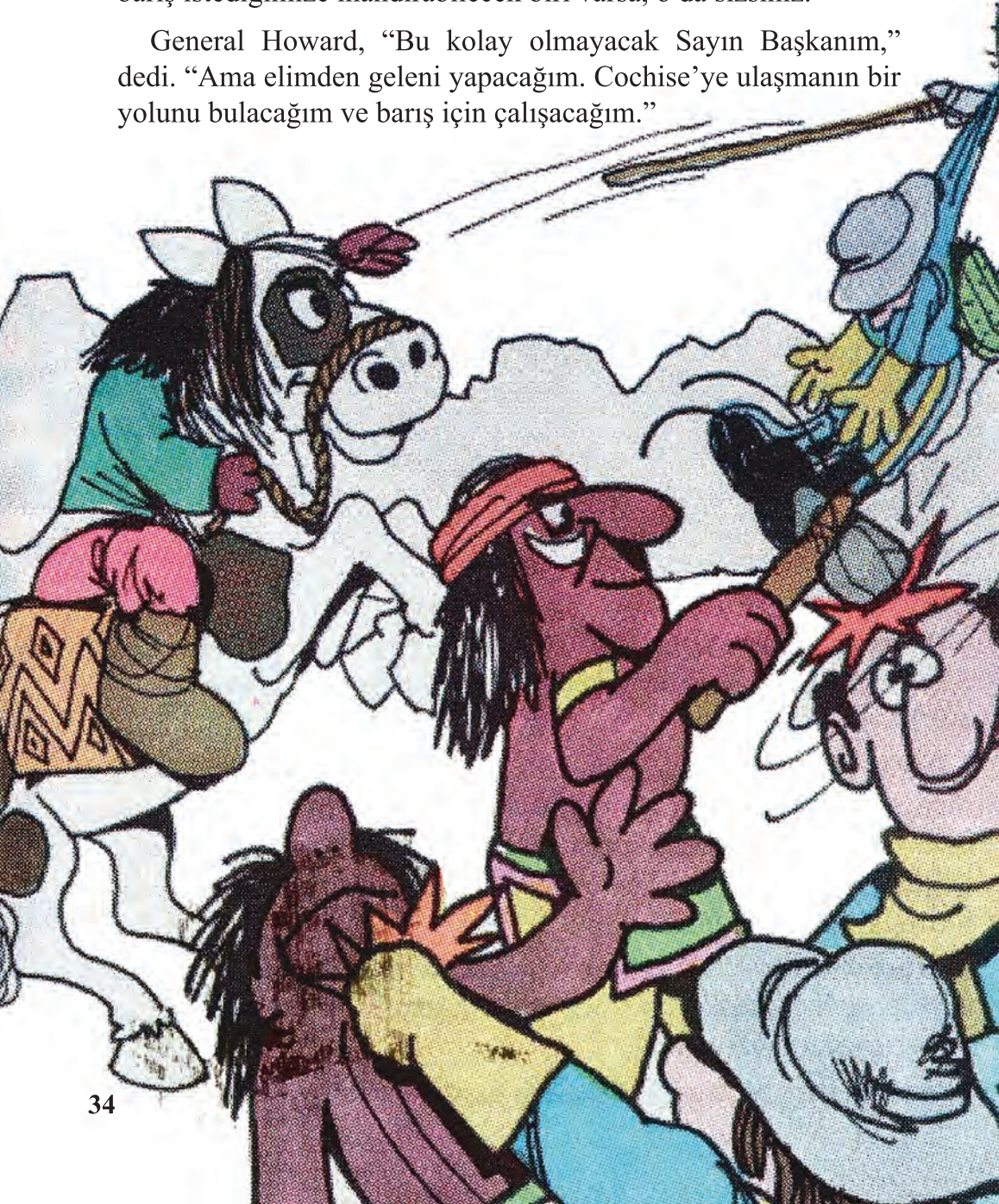

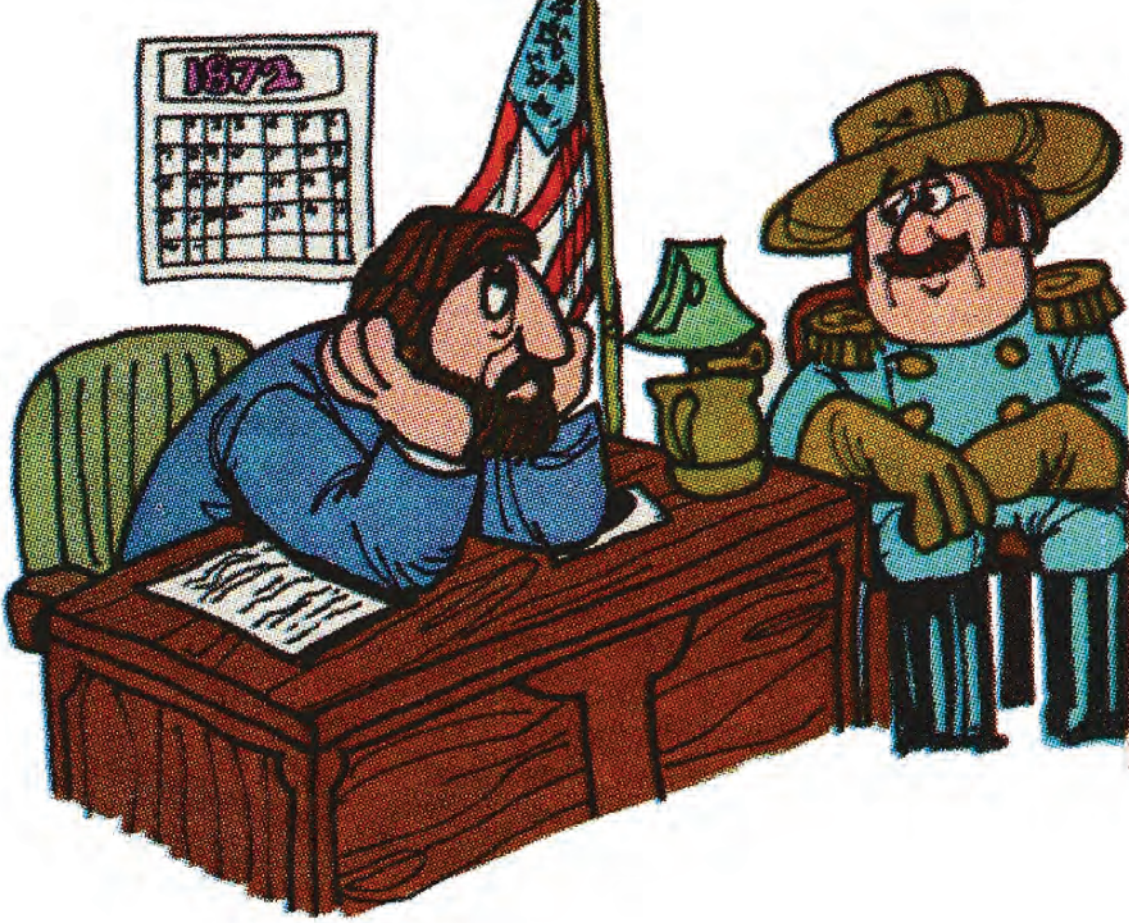
Artık kıızılderililerle beyazlar arasındaki savaş her zamankinden de şiddetliydi. Gittikçe daha fazla sayıda insan yaralanıyor ya da ölüyordu. Bu savaşı sona erdirmek için bir şeyler yapmak gerekiyordu. O sırada, savaştan pek uzaklarda, Washington'da, Amerika Devlet Başkanı, General Howard adında yüksek rütbeli bir askeri yetkili ile görüşüyordu. Devlet Başkanı Grant, General'e, "Herkes sizin ne kadar dürüst olduğunuzu ve daima doğruyu söylediğinizi biliyor," dedi. "Apaşlarla olan bu korkunç savaşa bir son vermek

gerekiyor. Sizi Arizona'ya gönderiyorum. Cochise'yi gerçekten barış istediğimize inandırabilecek biri varsa, o da sizsiniz.”

General Howard, “Bu kolay olmayacak Sayın Başkanım,” dedi. “Ama elimden geleni yapacağım. Cochise'ye ulaşmanın bir yolunu bulacağım ve barış için çalışacağım.”

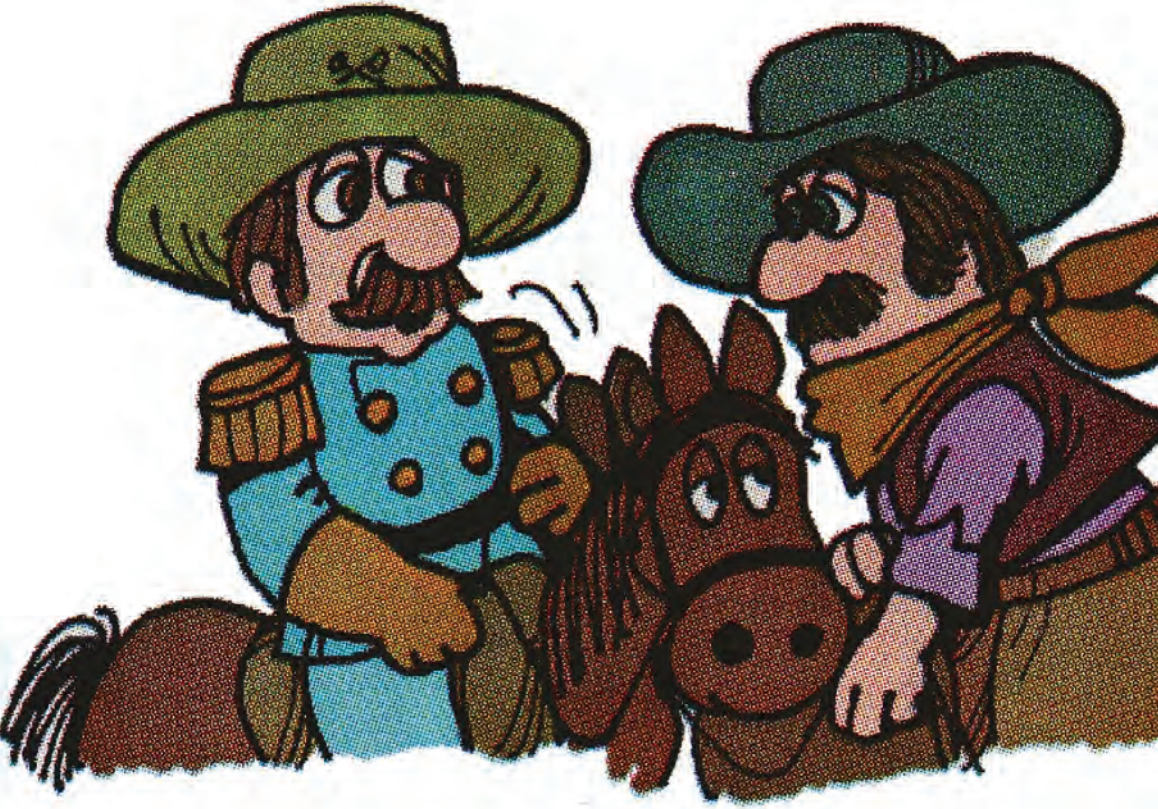

Sizce General Howard, Cochise'yi nasıl bulabildi?

Tom Jeffords'tan, Apaş reisine haber göndermesini rica etti. General "Cochise'ye, savaşmak istemediğimizi, barışa hazır olduğumuzu bildirmelisiniz," dedi. "Ondan, sana güvendiği gibi bana da güvenmesini rica ediniz. Onunla buluşmak istediğimi söyleyiniz."

Tom bunu kabul ederek hemen Cochise'nin yanına gitti. General Howard'ın doğru söyleyen bir insan olduğunu duyunca Cochise, onun görüşme teklifini kabul etti. Savaşçıları eşliğinde Cochise, Dragoon Dağları'na doğru yola çıktı. Burada General Howard ve askerleri ile buluşacaktı. Cochise, General Howard'a "Tom Jeffords'a güven duyuyorum," dedi. "Tom sizin doğru söylediğinizi anlattı. Güvenebileceğim bir beyaz öncü bekledim bunca

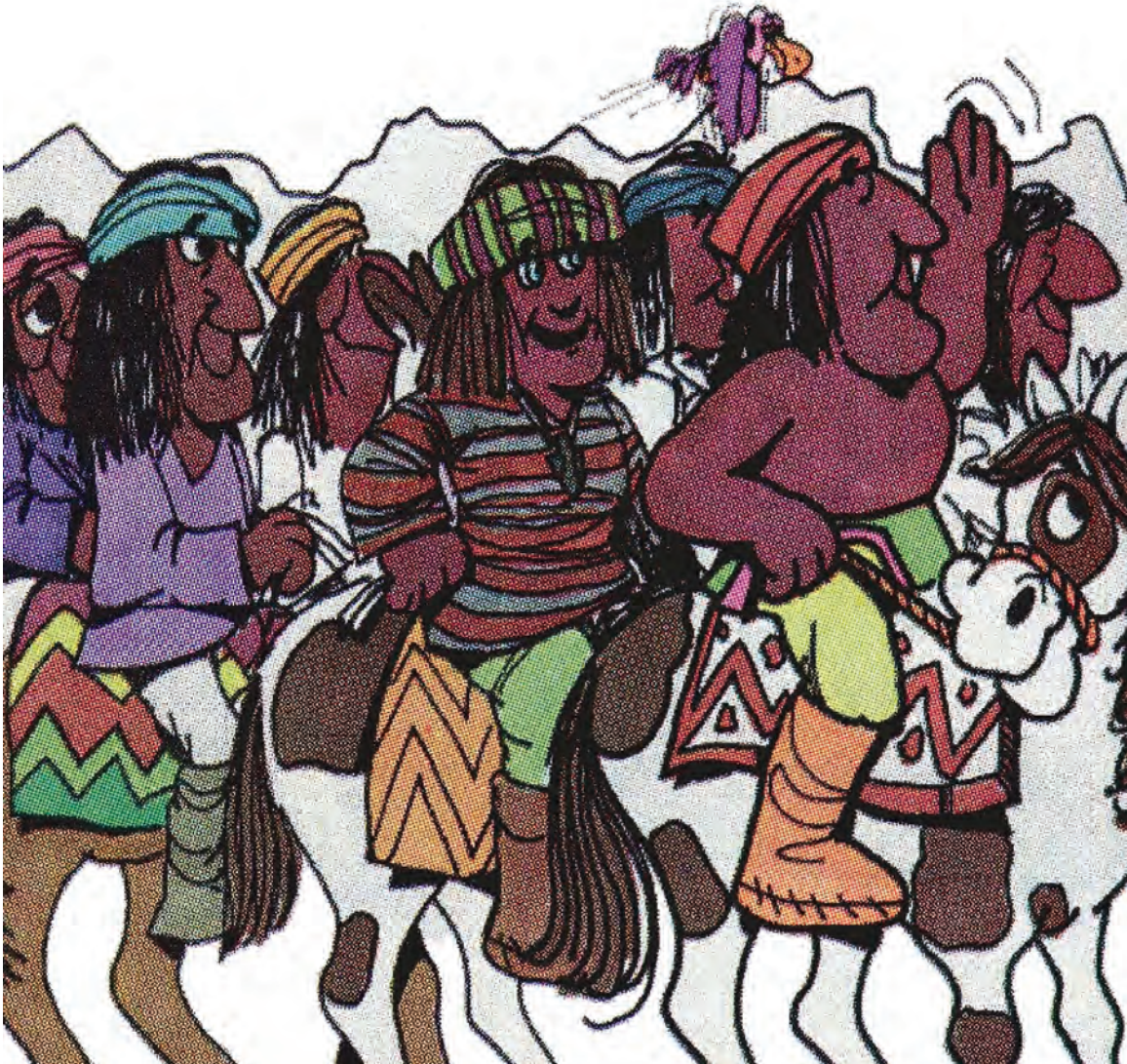

zamandır. Umarım bu kişi sizsinizdir.” General Howard ve Cochise, savaşı nasıl sona erdireceklerini görüştüler ve bu görüşmeler süresince karşılıklı ateşkes ilan ettiler.

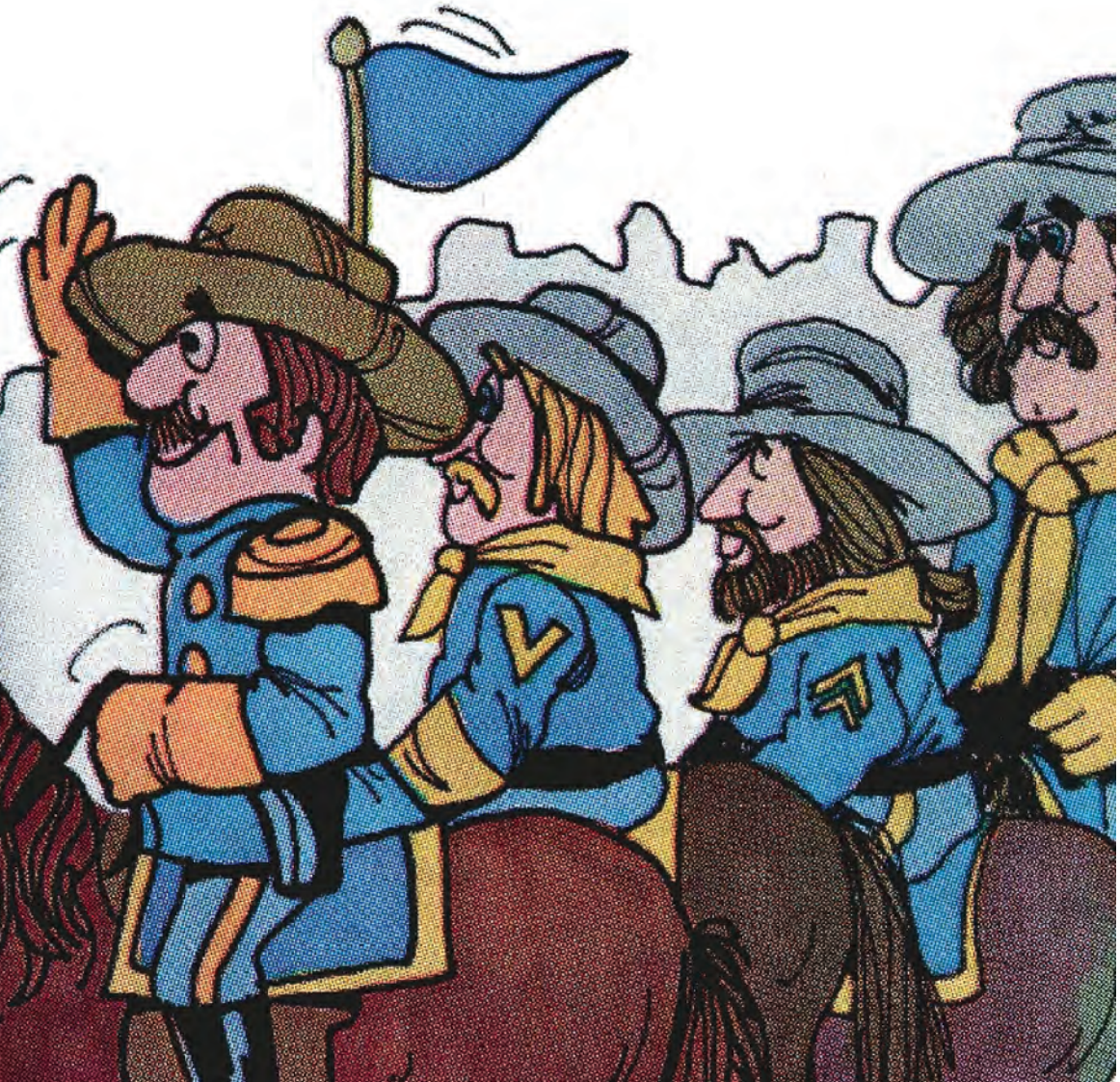
Cochise ise diğer Apaş kabile reislerini bir araya getirmeye söz verdi. Cochise, “Bütün kabile reisleri bu görüşmelere katılana kadar barış anlaşması yapmamız olanaksız!” dedi. General de, “Buraya gelmeleri ne kadar sürerse sürsün, bekleyeceğim,” dedi.

Akbaba, Cochise'nin tepesinde dönüp duruyordu. "General Howard'a gerçekten güvenebilir misin?" diye sordu. "Sonra diğer reisler bir barış anlaşmasını gerçekten kabul edecekler mi bakalım?" Cochise, "Bekleyeceğiz ve göreceğiz," dedi. Diğer reisler geldiklerinde, Cochise kararlı bir biçimde konuştu: "General'e güveniyorum," dedi.

"Devlet Başkanı'nın barış istediğine tüm kalbimle inanıyorum. Bir barış anlaşmasını kabul ettiğimizde, sözümüzde durmalıyız.

General Howard'ın beyaz insanların sözünde durmalarını sağlayacağına inanıyorum.” Bazı kabile reisleri uzun zamandır savaş içindeydiler. Ancak öylesine çok acı çekip öyle çok yalan dinlemişlerdi ki... Atlarına binip ayrıldılar. Onlar savaşmaya devam edeceklerdi. Diğer Apaşlar artık savaşın bitmesini istiyorlardı.

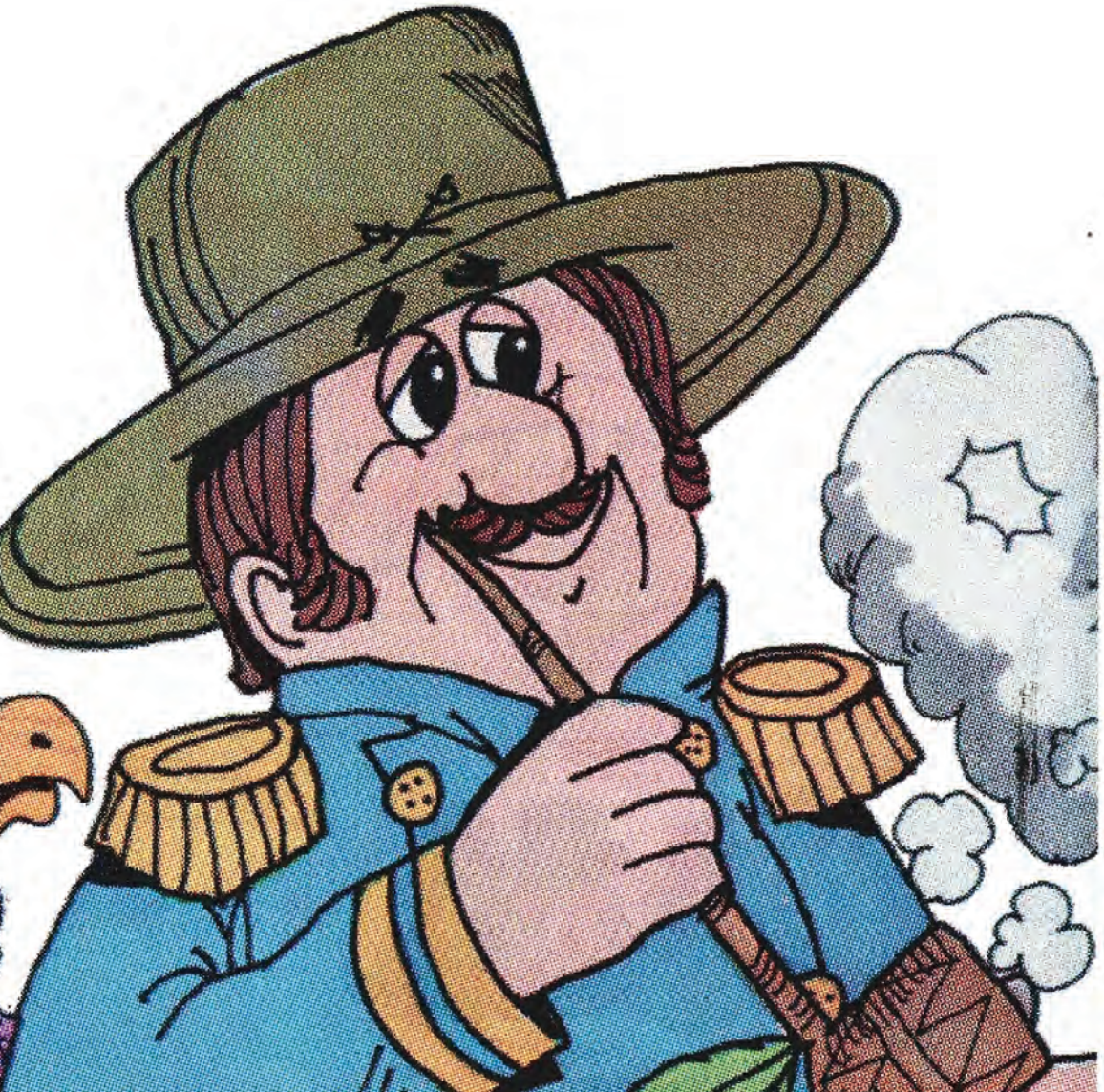
Anlaşmayı kabul ettiler. Cochise, General Howard'a "Çoğumuz aynı görüşteyiz," dedi. "Artık barış olsun diyoruz."

General'in de duymak istediği buydu. Howard, "Kızılderililerin ve beyazların mutlu bir biçimde birlikte yaşamayı öğreneceklerine içtenlikle inanıyorum," dedi. Kuşkucu akbaba, "Belki de

doğru söylüyordur,” dedi. “En iyisi beklemek ve görmek olacak.” Nihayet barış rüzgarları esmeye başlamıştı. Barış sağlanmıştı.

İlk başta Apaşlara kendi atalarının topraklarından uzaklarda yeni yerleşim alanları teklif edildi. Cochise, “Kesinlikle kabul etmeyiz,” diye reddetti. Bunun üzerine General Howard, kabilelerin huzur içerisinde kendi topraklarında kalabileceklerine dair söz verdi.

Howard aynı zamanda Tom Jeffords'un kızılдерili yerleşim alanındaki beyaz temsilci olmasını kabul etti.

Tom, hem güvenilirli hem de Apaş dilini biliyordu ve kızılдерililer ile beyaz adamların barış içinde yaşamalarına katkısı olabiliyordu. Gelecek gerçekten pek güzel görünüyordu. Yaşam eski

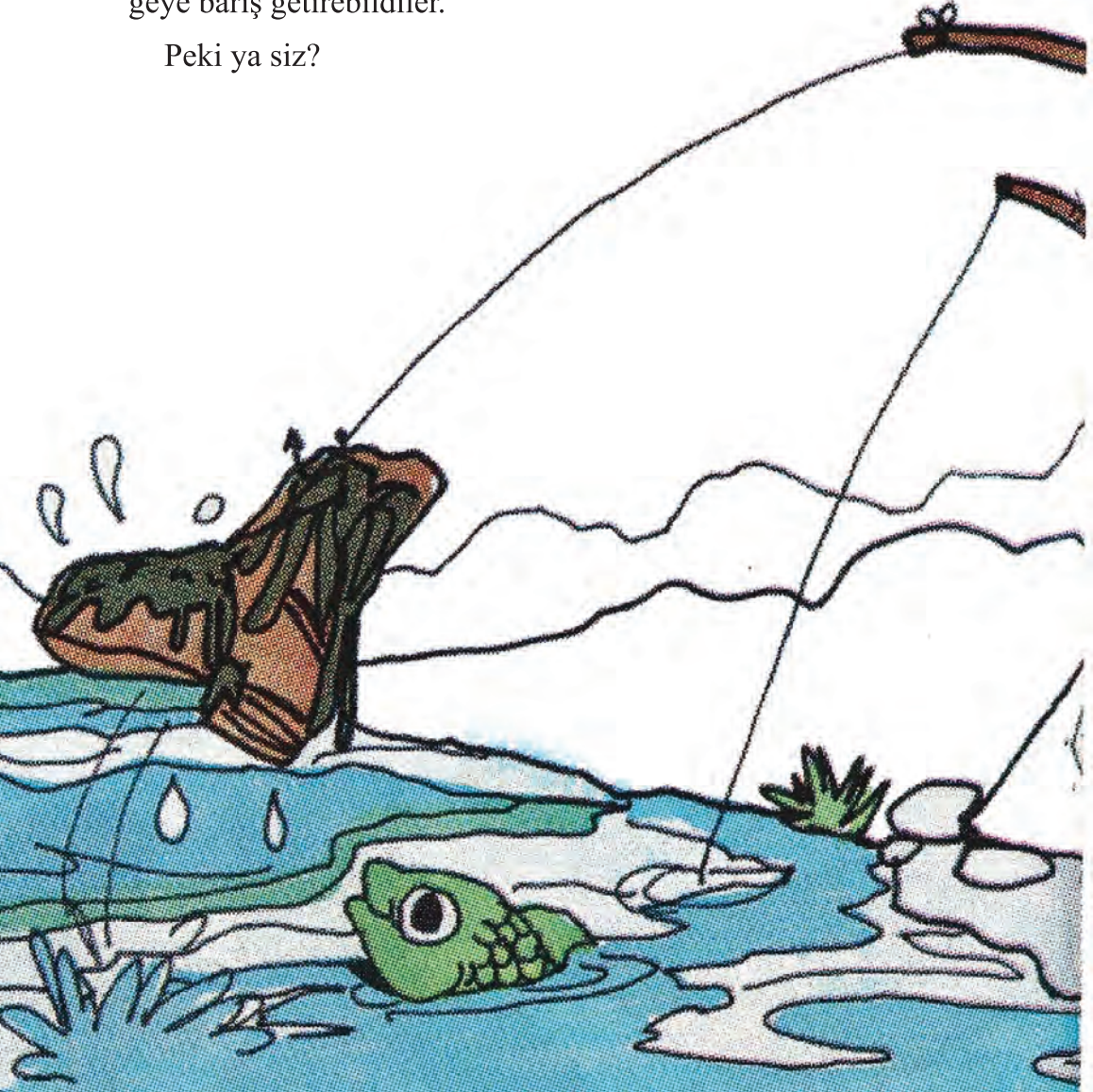

huzurlu haline döndü. Cochise'nin şimdi ava çıkacak ve balık tutacak zamanı vardı. Tom'a "İnsanlar birbirlerine güvenince yaşam böylesine güzelleşiyor işte," dedi. Tom da aynı görüşteydi. "Öyle dostum Cochise, öyle," dedi. "Hepimiz sözümüzde durduğumuz sürece barış ve huzur hüküm sürecektir.

Yalan söylersek, bu çatışmaya yol açar ve çok fazla insan zarar görür.” Akbaba güvensizlik ve yalan söylemenin yol açtığı korkunç sonuçları yeterince görmüştü. Biraz düşündükten sonra şöyle dedi: “En iyisi her zaman doğruyu söylemek ve insanların güvenini kazanmaktır. Tek dileğim bunun herkes tarafından anımsanmasıdır.” Cochise ve Tom Jeffords her zaman doğruyu söyledikleri için birbirlerine güveniyorlardı. Bunun sonucunda da bölgeye barış getirebildiler.

Peki ya siz?

Doğruyu söylediğiniz zaman mutluluğunuzun arttığının farkında mısınız?

Sizin yalan söylemeyeceğinizi bildikleri için insanlar size güven duyduğunda, kendinizi her zamankinden daha mutlu ve güvenli hissediyorsunuz, değil mi?

Şimdi, Cochise gibi bir savaşa son veremeyebilirsiniz ama siz de en az bunun kadar önemli bir şey yapabilirsiniz. Bırakın bir şey yapmayı, güvenilir bir insan olarak yaşamak, başlı başına önem taşıyor mu?

Doğruyu söylemenin değerini öğrenebilirsiniz ve bunun sonucunda sizi tanıyan insanların güvenini kazanabilirsiniz. O zaman siz, şimdi olduğunuzdan bile daha mutlu bir insan haline gelebilirsiniz.

Tıpkı daima doğruyu söyleyen dostumuz Cochise gibi!

COCHISE

Amerika tarihinin ünlü savaşçılarından biri olan Cochise, en korkulan, öte yandan büyük saygı duyulan yerli halk öncülerindendir. Cochise, bir zamanlar Amerika'nın en büyük kabilesi olan Chiricahua Apaşlarının en kritik döneminde bu kabilenin reisiydi. Bu dönem, beyaz göçmenlerin kıızılderili topraklarını ele geçirme çabalarına karşı Apaşların en kararlı direnişi sergiledikleri yıllardı.

Cochise, 1815'te Arizona'nın dağlık bölgesinde dünyaya geldi. Yerli halkın tarihi boyunca nesilden nesile aktarılan ve çok eski geleneklere dayanan bir eğitime, Chiricahua reisliğine uygun biçimde yetiştirildi. Bu gelenek ona barışta ve savaşta halkına öncülük etmek için gerekli nitelikleri kazandırdı. On dokuzuncu yüzyılda beyaz göçmenler batı yönüne doğru ilerlemeye başladılar. Bu bölgeler Apaşların anayurduydü. Cochise, çocukluğundan itibaren ulusunu düşman güçlere karşı korumak için yetiştirilmişti.

Cochise'nin öncülüğünde
Chiricahua'lar ilk başlarda göç-

COCHISE
1815-1874

menlerle iyi geçinmek için büyük çaba sarf ettiler. Cochise 1857'den 1861'e kadar barış sağladıysa da, beyaz göçmenler onun güvenine ihanet ettiler. Beyazlar güvenini yok ettikleri için, Cochise o güne değin göstermediği savaşçı yönünü ortaya çıkarmak zorunda kaldı.

Savaş yanlış anlamalar, nefret, cehalet ve sinsilik sonucunda ortaya çıktı. Bir beyaz çiftçi Cochise'ye iftira atarak onu çiftliğine saldırmakla suçladı. Bilgisiz ve kişilik eksiklikleri olan bir teğmen de çiftçiye inanarak Cochise'yi tuzaga düşürdü. Teğmen, barış ve anlaşma bayrağı altında Cochise'yi birliğe davet etti. Cochise ve ailesi teğmenin sözlerine inanıp birliğe geldikle-

COCHISE

rinde ise tuzağa düşürüldüklerini gördüler. Sadece Cochise kaçabilmişti. Bundan sonra Cochise, ailesi karşılığında beyaz adamlardan rehine almak zorunda kaldı. Teğmene haber göndererek, ailesini geri vermesi karşılığında kendisinin de beyaz adamları serbest bırakacağına dair söz verdi. Ama deneyimsiz, önyargılı ve ırkçı teğmen "bir vahşiyile" pazarlık yapmayı reddetti. Bunun üzerine, Cochise, beyaz adamlara güvenemeyeceğini göstererek, on yıldan fazla sürecek olan bir Kızılderili beyaz savaşında yer aldı.

Ama Cochise, zaman içerisinde beyaz göçmenlere güvenini yavaş yavaş yeniden kazandı. Bu Thomas Jeffords ile olan ilişkisi sonucu oldu. Jeffords, Apaşlarla çarpışmıştı ama onların kültürlerine ve yaşam biçimlerine karşı büyük saygısı vardı. Bu saygı sonucunda Apaşların dilini bile öğrenmişti. Jeffords, Cochise'nin kampına silahsız girerek, Apaşların reisiyle kişisel bir barış sağladı.

Daha sonra, Amerika Devlet Başkanı Grant, General Oliver O. Howard'ı Cochise'yi bulmak ve onunla barış sağlamak üzere görevlendirmişti. Howard, aynı zamanda insan hakları savunucusuydu ve barış yanlısıydı. Jeffords eşliğinde silahsız olarak Cochise'nin dağlardaki kampına gitti. Burada barış için görüşmelere başlandı. Sonuçta Chiricahualar'ın kendi anayurtlarında bir yerleri olması kararlaştırıldı. Jeffords burada temsilci görevinde bulunacaktı. Bu barış 12 Ekim 1872'den, 8 Temmuz 1874'te Cochise'nin ölümüne değin sürdü.

Cochise, Tom Jeffords ve General Howard'a güvendiği için savaşa son verilmesini onaylamıştı. Ama karşılaştığı beyaz adamların büyük çoğunluğuna güvenmemekte tamamen haklıydı. Buna rağmen oğullarına son sözleri, karşısındakiler güvenilmez düşmanları olsa bile her şeye rağmen doğruyu söylemeleri ve tek taraflı bile olsa barışın sürmesi için mümkün olan her çabayı göstermeleri oldu.